

Nummer : 13-03.2017

Onderwerp : Initiatiefvoorstel "Stimuleren Duurzame Dorpsinitiatieven op het gebied van de Energietransitie"

Korte inhoud	: Bij de behandeling van het Kaderplan op 7 juli jl. heeft D66 het initiatiefvoorstel "Stimuleren Duurzame Dorpsinitiatieven op het gebied van de Energietransitie" ingediend. In dit raadsvoorstel wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid van dit initiatiefvoorstel.
--------------	--

Uithuizen, 2 maart 2017

AAN DE RAAD.

Inleiding

Bij de behandeling van het Kaderplan op 7 juli jl. heeft D66 het initiatiefvoorstel "Stimuleren Duurzame Dorpsinitiatieven op het gebied van de Energietransitie" ingediend. In dit initiatiefvoorstel stellen zij onder andere voor om:

1. Een facultatieve vrijstelling van zonneparken en windturbines van OZB waarbij de waarde van deze energie-opwekkers buiten de heffingsmaatstaf wordt gelaten
2. De legeskosten voor de omgevingsvergunning voor het oprichten van een zonnepark vanuit initiatieven van energiecoöperaties in onze gemeente aan te passen aan de regeling van de gemeente Groningen, waarbij alleen legeskosten geheven worden over de onderbouw van een zonnepark

In ons milieubeleidsplan omschrijven we onze energieambities.

De gemeente wil energiebesparing en het lokaal opwekken van duurzame energie stimuleren. Hiertoe wordt onder andere de lokale werkgroep Warffum Werkt! ondersteund. Daarnaast heeft de gemeente een energieloket. Het energieloket helpt particuliere woningeigenaren met het verduurzamen van hun woning. Ook worden er vanuit het energieloket informatieavonden georganiseerd en momenteel een isolatieveiling. Wij onderschrijven het belang van het stimuleren van duurzame initiatieven op het gebied van de Energietransitie. In dit voorstel hebben wij de juridische en financiële consequenties van het initiatiefvoorstel onderzocht.

Juridisch Kader

Algemeen

De gemeenteraad heeft conform artikel 216 van de gemeentewet grote vrijheden bij de samenstelling van het gemeentelijk belastingpakket. Toch is die vrijheid enigszins beperkt. Er zijn twee beginselen die bij de belastingheffing regelmatig aan de orde komen: Het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Gelet op de nu geldige jurisprudentie zijn beide voorstellen niet in strijd met het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel.

Onroerende-zaakbelastingen

In de nog vast te stellen verordening onroerende-zaakbelastingen 2018 kan een facultatieve vrijstelling worden opgenomen voor zonnepanelen en windturbines waarbij de waarde van deze energie-opwekkers buiten de heffingsmaatstaf wordt gelaten. Dit houdt in dat voor deze specifieke objecten geen aanslag onroerende-zaakbelasting 2018 wordt opgelegd.

Taxeren in kader van de Wet-WOZ

De objecten vallen niet onder de wettelijke vrijstellingen zoals opgenomen in artikel 220d van de gemeentewet en moeten in kader van de Wet-WOZ jaarlijks getaxeerd worden. Dit is een autonoom proces. De overige afnemers zoals het waterschap Noorderzijlvest kunnen op basis van de getaxeerde waarde wel waterschaplasten opleggen.

Leges omgevingsvergunning

In de Legesverordening 2017 kan door middel van een tussentijdse wijziging worden opgenomen dat voor een aanvraag voor het bouwen van een zonnepark alleen leges voor het onderstel worden geheven en/of geen leges voor het bouwen van windturbines worden geheven. De hoogte van de leges voor de aanvraag van een omgevingsvergunning wordt aan de hand van de bouwkosten berekend. De bouwkosten moeten dan wel door de aanvrager inzichtelijk worden gemaakt.

Zonnepanelen op daken van bestaande woningen vallen altijd onder vergunningsvrije bouw.

Uitvoerbaarheid in relatie tot het gelijkheidsbeginsel

Energiecoöperaties

In het initiatiefvoorstel van D66 wordt gesproken over initiatieven van energiecoöperaties. Door een Energiecoöperatie te starten, geef je aan met en voor de (lokale) bevolking te gaan werken. Hoewel de doelstelling van de meeste energiecoöperaties primair zal zijn gelegen in het leveren van duurzaam opgewekte energie aan haar leden, is het niet ondenkbaar dat er winst wordt gemaakt. Dergelijke winsten mogen in principe gewoon worden uitgekeerd aan de participanten in de coöperatie.

Commerciële Partijen

Op de dijk ten zuiden van de Eemshaven in de gemeente Eemshaven wordt door Solarfields een zonnepark gerealiseerd van 19.000 panelen. De dijk is eigendom van Groningen Seaports en de dijk heeft geen functie meer als waterkering. Op de dijk staat verder nog een aantal windmolens van RWE/Essent en wordt momenteel begrast door schapen. Het zonnepark zal worden aangesloten op het netwerk via een inkoop station van Enexis welke zich bevindt in de Eemshaven. Voor dit project is ook SDE+ subsidie verkregen.

Ook is Nuon voornemens om in de Eemshaven een mega-zonnepark te bouwen. De magnumcentrale wordt dan gebruikt om de opgewekte elektriciteit op te slaan. De Eemshaven is één van de zes locaties die Nuon heeft uitgekozen.

De opgewekte energie van de commerciële partijen worden opgevangen in centrales van grote energieleveranciers en hoogstwaarschijnlijk teruggeven aan het energienet.

Vrijstelling bepaling Legesheffing

Mocht uw raad besluiten om over te gaan tot alleen legesheffing over de onderbouw van een zonnepark, dan geldt deze bepaling niet alleen voor aanvragen van energiecoöperaties maar ook voor de aanvragen van commerciële partijen. Het is niet mogelijk om deze partijen uit te sluiten. Dit is strijd met het gelijkheidsbeginsel.

Het bevoegd gezag.

Zowel de provincie als de gemeente zijn verantwoordelijk voor in behandeling nemen van aanvragen van omgevingsvergunningen voor bouwwerken waaronder zonneparken in de Eemshaven. Mocht uw raad besluiten om over te gaan tot alleen legesheffing over de onderbouw van een zonnepark dan kan het voorkomen dat een aanvraag die valt onder de gemeente minder leges hoeft te betalen dan een aanvraag die door de Provincie in behandeling wordt genomen.

Praktijkvoorbeelden

Loppersum/ Groningen

Loppersum en Groningen hebben in hun legesverordening een bepaling opgenomen dat voor een aanvraag voor het bouwen van een zonnepark alleen leges voor het onderstel worden geheven. De uitgangspositie voor deze twee gemeenten is anders als die van de gemeente Eemshaven. Beide gemeenten hebben binnen hun gemeentegrens geen "Eemshaven" waarin allerlei commerciële activiteiten plaatsvinden op het gebied van duurzame energie-opwekkers. De door deze gemeenten gemaakte beleidskeuze zijn minder complex.

Rotterdam

In de legesverordening 2017 en onroerende-zaakverordening 2017 zijn nog geen bepalingen opgenomen die vergelijkbaar zijn met Loppersum en Groningen.

Financiële consequenties

Onroerende-zaakbelastingen

In de Eemshaven en bij een aantal agrarische bedrijven staan een groot aantal windturbines. Een zonnepark wordt op dit moment gerealiseerd in de Eemshaven. Mocht uw raad besluiten om per 1 januari 2018 een facultatieve vrijstelling voor de zonneparken en windturbines in de OZB-verordening op te nemen dan zal ongeveer 10% van de totale begrote opbrengst OZB voor niet-woningen niet worden opgelegd.

Leges omgevingsvergunning

Het plaatsen van zonnepanelen op bestaande bouw heeft in veel gevallen geen vergunningplicht. Hiervoor hoeft een energiecoöperatie dan ook geen aanvraag voor een omgevingsvergunning in te dienen, waardoor derhalve ook geen leges worden geheven.

Voor het aanleggen van een zonnepark is wel een omgevingsvergunning vereist. In dit geval kunnen de financiële gevolgen wel aanzienlijk zijn.

Mogelijke Alternatieven:

De gemeente kan op meerdere manieren proactief mee werken aan de ontwikkeling van een zonnepark, zeker als dit binnen de gemeentelijke duurzaamheidsambities valt en er politiek draagvlak voor is. We noemen hier een aantal mogelijkheden voor de gemeente om het proces of de haalbaarheid positief te beïnvloeden:

- De gemeente kan een aanschafsubsidie verstrekken om de investering voor maatschappelijke organisaties te verlagen. Deze zorgen voor veel resultaat voor weinig geld en bieden goede pr-mogelijkheden.
- Een gemeente kan hulp bieden bij het aanleveren van documentatie ten behoeve van onderzoeken naar de ondergrond, het wijzigen van het bestemmingsplan en de eigenschappen en aanwezigheid van de elektriciteitsinfrastructuur.
- Een gemeente kan de kosten van het vooronderzoek voor haar rekening nemen in het kader van de gemeentelijke verduurzaamheidsambities.

Voorstel

De raad wordt voorgesteld om:

1. Het initiatiefvoorstel "Stimuleren Duurzame Dorpsinitiatieven op het gebied van de Energietransitie" op grond van de bovengenoemde complexiteit in de uitvoerbaarheid nu niet uit te voeren;
2. Het initiatiefvoorstel Stimuleren Duurzame Dorpsinitiatieven op het gebied van de Energietransitie" als belangrijk punt in te brengen bij herindelingsbesprekingen.

Burgemeester en wethouders
van de gemeente Eemsmond,

M. van Beek, burgemeester

B.L. Meijer, secretaris